

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
04 Aralık 2023
Tarih :
Sayı : 364

10/729

Türkan ELÇİ
İstanbul Milletvekili
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2019 yılında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 100 Bin Konut Projesi geniş çaplı bir katılımı ile kamuoyuna açıklanmış ve ardından konutların 1,5 yıl içerisinde teslim edileceği ifade edilmiştir. TOKİ'nin (Toplu Konut İdaresi Başkanlığı) Türkiye'nin çeşitli il ve ilçe merkezlerinde dar gelirli gruplara yönelik inşa edileceğini söylediği 100 Bin Konut Projesi'nin çoğu il ve ilçede aradan geçen dört yıla rağmen neden hayata geçirilmediğinin, hak sahiplerine konutların neden teslim edilmediğinin, proje duyurusunda yer alan teslim fiyatlarının bugün ne olacağının, yaşanan mağduriyetlerin sorumlularının kim olacağının, tüm bunların nedenlerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 04.12.2023

Türkan ELÇİ
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE:

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik sorunlar dar ve orta gelir gruplarına dahil olan vatandaşlar için konut sahibi olmayı imkansızlaştırmaktadır. Daralan kredi likiditesi, yüksek faiz oranları vatandaşların konut sahibi olmasını engellediği gibi kiralardaki anormal artış vatandaşların büyük bir kısmını barınma kriziyle karşı karşıya bırakmaktadır. Avrupa İstatistik Ofisi Eurostat'ın yayımladığı Nüfusun Kiracılık Durumu, Hanehalkı Tipi ve Gelir Grubuna Göre Dağılımı (*Distribution of Population by Tenure Status, Type of Household and Income Group - EU-SILC Survey*) başlıklı araştırmasına göre Avrupa Birliği ülkelerinde yaşayan insanların üçte ikisinden fazlası kendi sahibi oldukları konutlarda yaşamaktadır. Bu araştırmaya göre ev sahibi olma oranında üye ülkeler arasında Türkiye sondan dördüncü sırada yer almaktadır.

Eurostat'ın yaşam koşulları istatistiklerine göre ise; "sızdıran bir çatı, nemli duvarları, zemin, temel veya pencerelerde çürümeler olan bir konutta yaşayan toplam nüfus" oranında Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında ikinci sırada yer almaktadır.

TÜİK'in Nüfus ve Konut Sayımı başlıklı 2021 yılına ait istatistiklerinde ise 2006 yılından bu yana ev sahibi olma oranlarının düzenli olarak azaldığı görülmektedir. Türkiye'de ev sahibi olanların oranı günden güne azalmaktadır. Yine bu verilere göre 2012 yılında her 100 kişiden

Tel: 0312 420 27 61-62 Faks: 0312 420 26 43

e-posta: turkan.elci@tbmm.gov.tr

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası 1. Kat B121 Nolu Oda Çankaya ANKARA

Türkan ELÇİ
İstanbul Milletvekili
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Üyesi

yaklaşık 21'i kiracıyken 2022 yılında her 100 kişiden yaklaşık 27'si kiracı durumundadır. Öte yandan Türkiye'de 2002 yılında konut sahipliği oranı %73 düzeylerindiyken bugün %56'lara düşmüştür.

Kiracı sayısının gün geçtikçe arttığı ülkemizin büyük şehirlerinde asgari ücretli, emekli ve dar gelirli gruplar göz önüne alındığında gelirleri kiralarnı karşılamaya yetmemektedir. Bugün nüfusun 15 milyonu aştığı İstanbul'da ortalama kira fiyatları Kasım ayı itibariyle 100 m2 konut için 17 bin 11 lira seviyesindedir. Yani asgari ücretli bir çalışan maaşıyla ev kirasının sadece %67'sini karşılayabilecek durumdadır.

Tablonun karamsarlığı göz önüne alındığında misyonu ve amacı dar gelirli vatandaşlara sosyal konut üretmek olan TOKİ'nin büyük şehirler başta olmak üzere pek çok il merkezinde lüks konut ve villa projeleri hayata geçirdiği ve hızlıca sonlandırdığı görülmektedir.

Ancak 2019 yılında TOKİ'nin başvuruya açtığı ve 2020 yılı itibariyle kura çekimlerinin son bulduğu 100.000 konut projeleri İstanbul başta olmak üzere hala sonlanmış değildir. Türkiye'nin aktif deprem kuşağında olduğu ve dar gelirli grupların çoğunluğunun gelirleri yetmediği için "sızdıran bir çatı, nemli duvarları, zemin, temel veya pencerelerde çürümeler olan" konutlarda yaşadığı düşünüldüğünde kapsamlı sosyal konut projelerinin ve bütüncül konut politikasının devlet eliyle hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.

Öte yandan bu projeler açıklandıklarında 1,5 yıl içinde teslim edileceği söylentisiyle konut alabilecek olan dar gelirli gruplar artık azalan kredi likiditesi, yüksek faiz oranları ve fahiş konut fiyatları yüzünden kiracı bile olamamaktadır. İktidar 100 Bin Konut Projesi gibi projeleri seçim öncesi siyasi propaganda malzemesi haline getirmektedir. Siyasi propaganda malzemesi olmaktan çıkması ve mağduriyetlerin giderilmesi adına:

Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2019 yılında açıklanan 100 Bin Konut Projesi başta olmak üzere ve daha sonra açıklanan TOKİ projelerinin neden hayata geçirilmediğinin, birçok hak sahibine konutların neden teslim edilmediğinin tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların, çözüm önerilerinin belirlenmesi, sorumluların açığa çıkarılması, oluşan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması önem arz etmektedir.

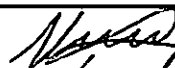
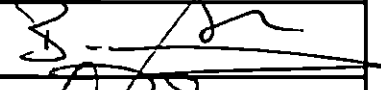
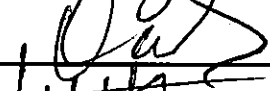
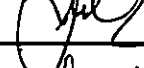
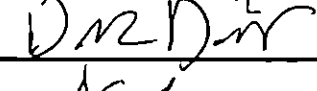
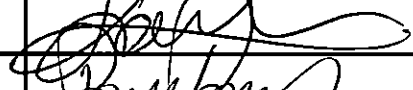
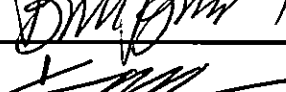
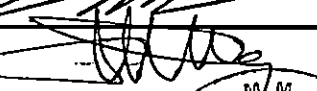
Tel: 0312 420 27 61-62 Faks: 0312 420 26 43

e-posta: turkan.elci@tbmm.gov.tr

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası 1. Kat B121 Nolu Oda Çankaya ANKARA

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Nermir Yıldırım Kara	Hatay	
Cumhur LİZAN	MUGLA	
Gökce GÖKÇEN	İzmir	
Süleyman BULBUL	AYDIN	
Orhan FARIBAL	BURSA	
ILKAS KARASU	Sivas MY	
Buchurttı Bulut	Adana MY	
Semra Dincer	Ankara MY	
Tale NURDOLU	Eskişehir MY	
Orhan Sumer	Adana MY	
Ali Öztürk	K. Maraş	
Özgür Ceylan	Çanakkale	
Hüseyin YILDIZ	Aydın	
Ediz İN	Edirne	
Deniz Demir	Antalya MY	
Aliye Coşar	Antalya MY	
Mehip Korko	Kocaeli	
Bekir Başerdoğan	Muş	
Deniz Yavuzılmaz	Zonguldak	
Hüseyin Öztürkmen	Bartın MY	